

# R.I.Z.I.V.

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

## Uitkeringen

Omzendbrief VI nr 2007/46 van 9 februari 2007

47ter/1

Van toepassing vanaf 1 augustus 2006

## Betreft :

**Wet van 3.7.2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (B.S. van 29.8.2005, p. 37.309)  
Gevolgen binnen het kader van de uitkeringsverzekering voor de loontrekkenden.**

In het B.S. van 29.8.2005 is de Wet van 03/07/2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers verschenen, hierna afgekort de Vrijwilligerswet.

De Vrijwilligerswet is in werking getreden op 01.08.2006 (zie artikel 2 van de Wet van 07/03/2006, B.S., 13/04/2006, 20.403)

Deze Wet werd inmiddels gewijzigd door de Wet van 19/07/2006 (B.S. 11/08/2006, 2<sup>e</sup> ed., 40.433).

Hieronder lichten we vooreerst de grote lijnen van de wet toe.

Nadien lichten we de gevolgen hiervan toe binnen het kader van de uitkeringsverzekering.

## I. ALGEMENE BEPALINGEN

### I.1. Wet betreffende de rechten van vrijwilligers – Definities.

Artikel 3 van de wet definieert wat men moet verstaan onder **vrijwilligerswerk**.

Hierbij gaat het over elke activiteit die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht door een natuurlijke persoon voor een persoon of personen of een groep of organisatie (buiten het kader van familie- of privéverband).

De organisatie moet een feitelijke vereniging of een private of publieke rechtspersoon zijn zonder winstoogmerk die werkt met vrijwilligers. De activiteit wordt tot slot *niet verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, dienstencontract of een statutaire aanstelling*.

## I.2. Informatieplicht.

Artikel 4 van de Vrijwilligerswet legt de organisatie de verplichting op om de vrijwilliger bij de aanvang van de activiteit te informeren omtrent 5 elementen.

- a) de onbaatzuchtige doelstelling en het juridische statuut van de organisatie
- b) het verzekeringscontract dat door de organisator werd afgesloten
- c) de residuaire verzekeringsaspecten die niet onder punt b) vallen
- d) de eventuele betaling van een kostenvergoeding
- e) de vrijwilliger dient te worden gewezen op het beroepsgeheim (indien dit van toepassing is)

Artikel 4 werd gewijzigd door de voornoemde Wet van 19/07/2006.

Met de invoering van het “nieuwe” artikel 4 wordt niets gewijzigd aan de aard van de gegevens die dienen te worden meegedeeld, maar wel aan de wijze waarop de organisatie de betrokkene de informatie kan bezorgen. Daar waar volgens het “oude” artikel 4 de organisatie de vrijwilliger, vóór de aanvang van de activiteit, een organisatienota moest overhandigen die een aantal gegevens moest bevatten, is de informatieplicht vanaf 01/08/2006 niet meer onderworpen aan vormvoorschriften en kan zij gebeuren op welke wijze ook (bv. via het ledenblad, website,...).

De “verplichte” organisatienota werd immers als een te zware administratieve last beschouwd.

## I.3. Vergoedingen voor vrijwilligerswerk.

Artikel 10 van de Vrijwilligerswet bepaalt dat het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk niet belet dat de door de vrijwilliger **gemaakte kosten vergoed worden door de organisatie**. Artikel 10 werd tevens gewijzigd door de Wet van 19/07/2006.

De realiteit en de omvang van de kosten moeten niet meer bewezen worden voor zover het totaal van de ontvangen vergoeding niet meer bedraagt dan de hierna vermelde bedragen; deze bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14:

€ 24,79 per dag, wat overeenstemt met een bedrag van € 28,48 vanaf 01/10/2006

€ 991,57 per jaar, wat overeenstemt met een bedrag van € 1.139,02 vanaf 01/10/2006

Het kwartaalbedrag waarvan sprake in het “oude” artikel 10 (vóór de wijziging door de Wet van 19/07/2006) kwam te vervallen omdat dat drempelbedrag een probleem kon vormen voor organisaties of verenigingen die een belangrijk aandeel van hun activiteiten realiseren in de loop van één kwartaal (bvb. jeugdwerkinitiatieven met hoofdzakelijk activiteiten tijdens de zomervakantie).

Na twee jaar vanaf de inwerkingtreding van de Vrijwilligerswet zal de hoogte van deze vergoedingen worden geëvalueerd.

Wanneer het totale bedrag van de vergoeding meer bedraagt dan één van deze drempelbedragen, kunnen deze enkel worden beschouwd als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten indien de vrijwilliger op basis van bewijskrachtige documenten kan aantonen dat het nog werkelijk om kosten gaat door hem gedragen voor de organisatie.

Indien één van de voormelde drempelbedragen wordt overschreden en het bewijs van deze kosten niet geleverd kan worden, kan de activiteit niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden. De Koning kan wel bij een in Ministerraad overlegd besluit hogere bedragen vaststellen voor specifieke categorieën van vrijwilligers.

**II. GEVOLGEN IN HET KADER VAN DE UITKERINGSVERZEKERING VOOR DE LOONTREKKENDEN: WIJZIGING VAN ARTIKEL 100, §1 VAN DE GECOÖRDINEERDE WET VAN 14/07/1994.**

Artikel 15 van de Vrijwilligerswet voegt tussen het eerste en het derde lid van artikel 100, § 1 van de gecoördineerde wet een lid in dat luidt als volgt :

**“Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserende geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.”.**

### **II.1. Werkzaamheid**

Wanneer de activiteit beantwoordt aan de criteria van de wet van 3 juli 2005 **en** de adviserend geneesheer vaststelt dat deze activiteit verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene, wordt de activiteit dus niet meer beschouwd als een werkzaamheid in de zin van artikel 100, § 1, eerste lid van de gecoördineerde wet. De uitoefening van de activiteit stelt dan op zich geen einde aan de arbeidsongeschiktheid.

De andere criteria om arbeidsongeschikt erkend te kunnen worden (m.n. vermindering van het verdienvermogen tot een derde of minder dan een derde ingevolge de intrede of verergering van letsels of functionele stoornissen; stopzetting van elke andere werkzaamheid tenzij voorafgaandelijke toestemming van de adviserend geneesheer) blijven verder van toepassing.

Een gerechtigde die een vrijwilligersactiviteit uitoefent (verenigbaar met zijn algemene gezondheidstoestand), maar wiens verdienvermogen niet meer verminderd is met de vereiste graad, zou derhalve arbeidsgeschikt beschouwd moeten worden.

### **II.2. Vaststellingen ivm de verenigbaarheid van een activiteit als vrijwilliger met de algemene gezondheidstoestand.**

De adviserend geneesheer stelt vast of de activiteit verenigbaar is (of niet) met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.

Hoewel dit begrip niet precies omschreven wordt, zou men hieronder kunnen verstaan dat de activiteit niet uitgeoefend mag worden wanneer zij een gevaar kan inhouden voor de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.

#### **II.2.1. Wanneer dient de verenigbaarheid beoordeeld te worden?**

Er is niet bepaald dat deze vaststelling door de adviserend geneesheer moet gebeuren vóór de aanvang van uitoefening van de activiteit als vrijwilliger. De betrokkene zou deze activiteit dus kunnen hervatten waarna de adviserend geneesheer zich later nog zou kunnen uitspreken over de al dan niet verenigbaarheid met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene. Met het oog op de rechtszekerheid is het wel aangewezen dat de adviserend geneesheer zich uitspreekt voordat de betrokkene de activiteit als vrijwilliger zou aanvatten.

Het is dan ook aangewezen dat de gerechtigde die een vrijwilligersactiviteit wenst aan te vatten (of reeds heeft aangevat) dit zo snel mogelijk meedeelt aan zijn ziekenfonds. Hij moet hiertoe de informatie-nota vrijwilligerswerk (zie Bijlage I) invullen waarin hij een aantal gegevens betreffende zijn activiteit als vrijwilliger dient mee te delen (bvb. naam van de organisatie of

naam van de verantwoordelijke van de feitelijke vereniging, adres, aard van de activiteit, het “werkvolume”,...) .

De gerechtigde dient tevens een wijziging van die gegevens (bv. andere activiteit, ander werkvolume) mee te delen aan de verzekeringsinstelling. Ook een stopzetting dient te worden meegedeeld.

Deze verklaring dient niet automatisch jaarlijks te worden ingevuld door de betrokkene, maar dient door hem/haar te worden ingevuld als de adviserend geneesheer een beslissing neemt over de verenigbaarheid van de vrijwilligersactiviteit met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.

Deze nota moet bewaard worden in het medisch dossier van de betrokkene en het administratief dossier in de verzekeringsinstelling.

### II.2.2. Beslissing van de adviserend geneesheer

a) De adviserend geneesheer kan in functie van de aard van de activiteit en de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene vaststellen dat de vrijwilligersactiviteit verenigbaar is met zijn algemene gezondheidstoestand. Hiertoe kan de adviserend geneesheer de betrokkene, oproepen voor een geneeskundig onderzoek, tenzij de elementen aanwezig in het medisch dossier afdoende zijn, of een onderzoek op een latere datum verantwoorden (cfr. analogie artikel 16, vierde lid van de Verordening op de uitkeringen).

De vaststelling van de adviserend geneesheer kan voor een bepaalde duur gelden of zolang hij geen nieuwe beslissing neemt.

b) Indien de adviserend geneesheer vaststelt dat de activiteit die de betrokkene wenst aan te vangen of reeds heeft aangevangen niet verenigbaar is met zijn algemene gezondheidstoestand, dan dient de activiteit beschouwd te worden als een “werkzaamheid” in de zin van artikel 100, §1 van de gecoördineerde wet van 14/07/1994. Door deze activiteit stelt de betrokkene dus een einde aan zijn arbeidsongeschiktheid.

In dat geval kan de situatie van de betrokkene onderzocht worden in het kader van artikel 101 van bovenvernoemde Wet, dat voorziet in de mogelijkheid tot regularisatie in geval van een niet-toegelaten activiteit. Deze regularisatieprocedure is ook van toepassing wanneer de betrokkene het toegelaten drempelbedrag (zie punt I.3.) aan vergoedingen zou overschrijden, zonder rechtvaardiging van de kosten.

c) De formulieren voor de beslissingen van de adviserend geneesheer over de al dan niet verenigbaarheid van de activiteit als vrijwilliger met de algemene gezondheidssituatie van de gerechtigde werden reeds per omzendbrief meegedeeld aan de verzekeringsinstellingen (zie omzendbrief VI nr. 2006/240 van 12/07/2006)

### II.3. Cumulatie tussen ziekte-uitkeringen en vergoedingen voor vrijwilligerswerk.

Indien de adviserend geneesheer vaststelt dat de activiteit verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene, is de activiteit niet als een werkzaamheid te beschouwen in de zin van artikel 100, §1 van de gecoördineerde wet van 14/07/1994.

Aangezien men zich niet in de situatie bevindt van een toegelaten activiteit, zal het bedrag van de vergoedingen (drempelbedragen, of indien hoger, bedrag en realiteit te bewijzen) gecumuleerd kunnen worden met het bedrag van de uitkeringen (geen cumulatieverbod).

#### **II.4. Bijzondere situatie**

Voor activiteiten als vrijwilliger die aanvangen vanaf 01/08/2006, gelden enkel de bepalingen van artikel 100, §1, 2<sup>e</sup> lid (en is dus geen toestemming meer mogelijk of vereist in het kader van artikel 100, §2).

Vroegere toestemmingen die gegeven werden vóór 01/08/2006 met toepassing van artikel 100, §2 blijven geldig, aangezien de adviserend geneesheer zich reeds heeft uitgesproken over de verenigbaarheid van de activiteit met de gezondheidstoestand van betrokkene.

### **III. INWERKINGTREDING**

Deze omzendbrief heeft uitwerking vanaf 01/08/2006.

De leidend ambtenaar,

P. De Milt  
directeur-generaal.

Bijlagen :

[TZR2006\\_05bijlage \(vrijwiligers\)](#)